

MARIBORSKI VEČERNIK

„JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri, Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din, Oglaš po ceniku, Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani, Poštni čekovni račun št. 11.400

Pozabljen jubilej narodne zmage

Ob petindvajsetletnici afirmacije slovanske misli v Istri

Tiho in neopaženo, ne da bi se ga naša javnost spomnila, poteka letos jubilej petindvajsetletnice prve velike slovenske in hrvaške zmage v tužni Istri. Točno pred 25 leti, 1. 1907., je naša Istra pred vsem svetom dokazala, da je slovanska. Napravila je debel križ preko vseh avstrijskih falsifikatov in vseh italijanskih potvorb resničnega stanja. To leto je bilo leto velikega narodnega plebiscita, kar so takrat izvedene državno-zborske volitve na vsak način tudi bile. Istrski Slovenci in Hrvati so s svojim glasovanjem pokazali, da so velika večina napram umetni italijanski manjšini.

Državnozborske volitve 1. 1907. so bile v Istri izvedene prvič po načelu splošne, enake in tajne volilne pravice. Po načrtu ministra Gautscha bi se bila morala Istra razdeliti na pet volilnih okrajev, od katerih bi bili trije po večini slovenski in hrvaški, dva bi pa imela italijansko večino. Ta razdelitev bi bila tudi edino pravilna, ker je bilo takrat celo po potvorjeni avstrijski statistiki v Istri 190.771 Slovencev in Hrvatov ter le 136.191 Italijanov. Toda Italijani so na Dunaj tako pritiskali, da je naposled popustil in razdelil Istro na 6 okrajev. V zameno so se Italijani odrekli enemu poslanskemu mandatu v Trstu. Volilna agitacija je bila skrajno srdita. Italijani so zavajali naše ljudi na vse mogoče načine. V ta namen so tiskali celo slovenske in hrvaške letake, lepake in brošure. Slovenci in Hrvati so postavili kandidat v vseh šestih okrajih. V prvem je kandidiral Komparč, v drugem, tretjem in petem Laginja, v četrtem Mandič, v šestem pa Spinčič. Italijani so kandidirali pet liberalcev in tri krščanske socialce, socialni demokrati so pa imeli tri italijanske in enega hrvaškega kandidata. Razen teh je kandidiral izven strank na agrarnem programu še Italijan dr. Gambini.

Kljub vsemu temu je Istra sijajno pokazala, da je slovanska in hrvaška. Italijani so ostali v manjšini. Vse italijanske stranke skupaj so dobile 21.027 glasov, dočim jih je slovensko-hrvaška zbrala 22.704, to je 1677 več! Dr. Matko Laginja, ki je kandidiral v treh okrajih, je sam zbral 13.191 glasov, dočim so jih vsi italijanski liberalci skupaj samo

13.076. Ostali Italijani so se s 7.951 glasovi kar izgubili. Razume pa se, da so bili med glasovi, oddanimi za italijanske stranke, še vedno zelo številni slovenski, zlasti pa hrvaški. Razni volilci so morali voliti Italijane zato, ker so bili od njih gospodarsko odvisni, drugi pa so to storili iz narodne nezavednosti ali strankarskega prepričanja. Mnogi Slovenci in Hrvati so n. pr. glasovali za socialne demokrate in krščanske socialce.

Najzanimivejše je pa bilo pri teh volitvah to, da so v slovenskih in hrvaških okrajih dobili Italijani nenavadno malo glasov, skupno samo 2.167, dočim so dobili Slovenci in Hrvati v italijanskih 9.466 glasov. V Pulju je dobil dr. Laginja samo 132 glasov manj kakor najmočnejši italijanski kandidat dr. Rizzi, v Poreču pa celo 14 glasov več kakor Italijan Bartoli. To pomeni, da so se Slovenci in Hrvati predstavili v italijanskih okrajih z 9.466 glasovi, a Italijani v slovenskih in hrvaških le z 2.167 glasovi. Zmaga je bila tedaj že po številkah velika, dočim se moralni uspehi sploh niti ne da pravilno oceniti. Lep primer pa nam nudi ta-le omemba: Istočasno kakor v Istri so bile volitve tudi v Trstu, a tako, da je istrska zmaga nanje še lahko uplivala. Slovenci si seveda niso priborili večine, a njihovi glasovi so narasli. Dočim so namreč italijanski nacionalisti vseh barv, razen socialnih demokratov, ki so šli samostojno skupaj s slovenskimi, dobili 8.424 glasov, so jih združeni slovenski narodnjaki dobili 8.188, torej samo 236 manj. Te številke so silno zanimive, ker označujejo slovensko samozavest na Primorskem, in to kljub vsem težkočam s strani avstrijskih Italijanov in Nemcev, ki so si bili najboljši zavezniki.

Istrska zmaga pred 25 leti je torej vredna, da se je spomnimo tudi v sedanjih časih in kljub vsem državnopravnim spremembam, ki so se v teh letih izvršile. Dokaz nam je, kakor so bile tudi vse pozneje, še lažje in še silnejše, da se naš življenj ne dá zatreti, da se včasih vda in ukloni, da pa, ko pride njegov čas, zopet stopi na plan in afirmira svojo narodno zavest in jekleno, neupogljivo voljo. Dokaz nam je, da nimamo poviš obupavati.

Protivladna zarota v Ameriki

Nameravan atentat na Belo hišo v Washingtonu — Akcija bojnikov — Redukcija uradniških prejemkov

NEWYORK, 22. junija. Tukajšnja taina policija je odkrila zelo razpredeno zaroto. Izsledila je dva tovorna avtomobila, polna razstreliva, s katerim so hoteli zarotniki pognati v zrak washingtonsko Belo hišo. Vse ceste, ki vodijo v glavno mesto, so zastražili močni oddelki policije. Bivši bojovníki, ki jih je v Washingtonu še okoli 18.000, niso opustili borbe, dasi je kongres ponovno odklonil njihove zahteve, da se jim rente ne znižajo. V informiranih krogih zatrjujejo, da je po državi zaposlenih okoli 200 agentov, ki zbirajo nove čete za pohod na Washington.

SHARKEY JE ZMAGAL.

NEWYORK, 22. junija. Včeraj je bil tu veliki, napeto pričakovani boksarski match v težki kategoriji za svetovno prvenstvo med Schmelingom in Sharkeyem. Zmagal je Sharkey po 15. rundi po točkah. S tem je izgubil Nemec Schmeling naslov svetovnega prvaka.

WASHINGTON, 22. junija. Vse ulice, ki vodijo v glavno mesto, so najstrožje zastražene. Tudi straže v Beli hiši so pojačene, ker so dobili iz Newyorka obvestilo, da se pripravlja atentat na predsednika in predsedniško palačo.

WASHINGTON, 22. junija. Reprezentacijska zbornica je sprejela zakonski osnutek predsednika Hooverja, po katerem se uvaža v nekaterih državnih uradih samo petdnevni delovni teden s temu primerno nižjimi prejemki. Ostali državni uradniki in nameščenci bodo pa morali iti vsako leto na enomesečni brezplačni dopust.

Krvno, kožno in živčno bolni dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« vode urejeno prebavo. Specialni zdravniki silnega slovesa pričujejo, da so z učinkom stare preizkušene »Franz Josefove« vode zadovoljni v vsakem oziru. »Franz Josefova« grenčica se dobja v vseh lekarnah, drogerijah in spekerijskih trgovinah.

V Lozani še ni sporazuma

Stališče Anglije, Nemčije in Italije — Zahteve Francije, Jugoslavije in Belgije — Posvetovanja med Herriotom in Macdonaldom — Nemčija se ne vda

LOZANA, 22. junija. Položaj na reparačijski konferenci je bil včeraj še vedno nejasen in oblačen. Med tem, ko zahteva Velika Britanija prav tako kakor Nemčija in Italija, da se reparacije popolnoma črtajo, zahteva Francija kompenzacije, pozivajoč se na svoj čist saldo, t. j. na izgubo, ki bi jo imela v primeru popolnega črtanja. Po Youngovem načrtu bi znašala ta izguba 37 let zaporedoma 359,5 milijonov zlatih mark na leto. Takoj za Francijo pride Jugoslavija s saldom 68,9 milijonov, Belgija pa z 68,2 milijona, zato je razumljivo, da podprata stališče Francije, ker bi izgubili več kakor Anglija s 66,9 milijoni ali Italija s 37,7 milijoni. Zaradi tega je nastal med Francijo in Anglijo razdor, ki se sedaj skuša poravnati. Izgleda pa, da Anglija pri tem samo supstituirala Nemčijo. Francija predlaga praktični izhod, po katerem bi se plačevanje reparacij odgodilo za tri leta, nato bi se pa proučilo finančno stanje Nemčije, in če bi se ugotovilo, da lahko

plača, bi se prevzele v svrhu amortiziranja obveznice nemških železnic.

LOZANA, 22. junija. Herriot in Macdonald sta se včeraj dopoldne sestala, da se sporazumeta glede nadaljnih usode konference in reparacij. Državnika sta se ponovno sestala ob 16. in ob 18. uri ter konferirala dolgo v noč. Posvetovanju sta prisostvovala tudi oba finančna ministra. Rezultat še ni znan.

PARIZ, 22. junija. »Matin« poroča iz Lozane, da se je po dvadnevni konferenci med Herriotom in Macdonaldom dosegel ponoven sporazum glede reparacij. Omenja se tudi že vsota, ki bi jo naj Nemčija plačala po obnovitvi svojega gospodarstva. V vrstah nemške delegacije se pa opaža velika nervoznost, ker o sporazumu še ni obveščena. Nemčija odklanja slej ko prej vsako rešitev, ki ne pomeni popolnega črtanja reparacij. Odločno je tudi proti vsaki izročitvi obligacij državnih železnic.

Politična zmeda v Nemčiji

Krvavi spopadi se nadaljujejo — Posledice obnove napadalnih oddelkov — Protest centra — Usoda Prusije — Hitler pri Gaylu

BERLIN, 22. junija. Politične razmere se v Nemčiji vedno bolj poostrujejo, v prvi vrsti zaradi tega, ker je vlada zopet dopustila napadalne oddelke hitlerjevcev. Krvavi spopadi se neprenehoma nadaljujejo. Tudi včeraj so se komunisti in narodni socialisti spoprijeli v raznih krajih in število ranjenih je na obeh straneh znatno.

Veliko ogorčenje je vzbudila tudi zahteva narodnih socialistov, da se razpust, vsi oni deželni zbori, ki zaradi strankarskega razmerja niso sposobni za delo, med njimi v prvi vrsti pruski, in se imenujejo komisarij. V odgovor na to zahtevo, je poslal centrum vladi memorandum, v katerem se ultimativno zavzema ne samo za razpust Hitlerjevih napadalnih oddelkov, ampak sploh vseh

vojaških organizacij ter za popolno prepoved nošenja uniform.

Po tem tem je razumljivo, da bo centrum tudi v pruskem deželnem zboru nastopil proti narodnim socialistom in se lahko zgodi, da Kerl ne bo več izvoljen za predsednika. Prav tako je tudi gotovo, da za izvolitev novega pruskega ministrskega predsednika ne bo potrebne dvetretinske večine.

BERLIN, 22. junija. Adolf Hitler je obiskal včeraj notranjega ministra barona Gajla in ostro protestiral proti postopanju južnonemških držav, ki so kljub dovoljenju osrednje vlade, prepovedale obnove napadalnih oddelkov. Hitler je opozoril ministra na posledice, ki bi lahko nastale in energično zahteval odpomoči.

Nov protivojni pakt

PARIZ, 22. junija. Po poročilu »Agence économique et financière« iz Ženeve, pripravlja angleška delegacija nov protivojni pakt. Pakt bi veljal 15 let, bi pa vseboval mnogo bolj točne odredbe glede obveznosti sodelujočih držav, kakor jih vsebuje Kelloggov. Macdonald je izjavil ženevskemu dopisniku lista, da je treba izključiti absolutno vsako misel na vojno, ker samo na ta način bo zopet mogoče gospodarsko in finančno obnoviti svet. V zvezi s tem pa tudi doznajajo, da je Francija baje že umaknila zahtevo po osnovanju vojske Društva narodov.

HITLER GOST PRI KRALJEVSKI POROKI.

LONDON, 22. junija. »Daily Mail« poroča, da je k poroki švedskega prestolonaslednika Gustava Adolfa in princeze Sybille von Sachsen-Koburg-Gotha povabljen tudi Adolf Hitler.

USODA ALFONZA XIII.

MADRID, 22. junija. Španska vlada je sedaj dokončno zaplenila vse premoženje bivšega kralja Alfonza XIII. in njegove rodbine, ki znaša okoli 50 milijonov pesov. Obenem poročajo tukajšnji listi, da se namerava bivši kralj stalno naseliti v Švici. Kralj je bil te dni v Lucernu, kjer se je pogajal za nakup gradu Neu-Habsburg.

EKSPLOZIJA NA BANJALUŠKEM TRGU.

BANJALUKA, 22. junija. V torek je na tukajšnjem trgu eksplodiral stroj za izdelovanje slaščic. Pri eksploziji je bilo ranjenih več gledalcev, večinoma otrok. Dva otroka, dvanajstletna Asima Hasanbišić in sedemletna Iserida Šibić, sta bila prepeljana v bolnišnico, kjer se borita s smrtjo.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opol-dne): Zboljšanje, hladno.

*Živeti se pravi: sanjariti; moder
biti se pravi: prijetno sanjariti*
SCHILLER

Ravnatelj Köchler peldesetletnik

Včeraj je magistratni direktor g. Alojz Köchler praznoval v intimnem družinskem krogu svojo 50. letnico. G. Köchler je študiral gimnazijo v Ljubljani, pravo pa na Dunaju. Po prevratu je bil dodeljen mestnemu magistratu, kjer je organiziral slovensko uradovanje. Da so mestni uradi prešli iz ene administracije v drugo gladko, brez hib in škode, je v glavnem njegova zasluga. L. 1922 je bil imenovan za ravnatelja magistratnih uradov, katero funkcijo vrši še danes. — Svojo 50. letnico obhaja g. Köchler na bolezenskem dopustu; raditega mu številni njegovi prijatelji niso mogli prirediti proslave, kot bi je sicer želeli. Želijo pa jubilaru skorajšnjega okrevanja in da bi v zdravju in veselju obhajal svojo 60. letnico itd.

Učiteljski diplomski izpiti

V dneh od 8.—21. t. m. so bili pod predsedstvom ministrskega odposlanca, vseučiliškega prof. dr. Karla Ozvalda, na tukajšnjem drž. moškem učiteljskem učiteljski diplomski izpiti. Izpit je polagalo 47 učencev V. letnika. Izmed 47 je položilo izpit 31 kandidatov: Matija Babič, Dragotin Cvetko, Mirko Ferencak, Franc Furar, Svetko Grgič, Alojzij Haber, Stanislav Horvat, Janko Hrabalek, Adolf Jagrovič, Janko Jordan, Josip Kert, Jožef Kmetec, Rudolf Kobolt, Peter Kociper, Anton Kovač, Jožef Krajnc, Franc Križanič, Franc Lipavac, Martin Masten, Alojz Radšel, Ivan Schwarz, Emil Smasek, Konrad Sodin, Ivan Stropnik, Ivan Stukelj Pavel Šegula, Alojzij Škrabl, Viktor Vaupot, Viktor Vipavec, Franc Zupanc, Andrej Žmavc.

Popravni izpit je dobilo 9 kandidatov, 7 kandidatov pa je bilo odklonjenih na eno leto. Izmed odklonjenih: 5 kandidatov po pismenem izpitu, 1 kandidat po praktičnem nastopu in 1 kandidat po ustnem izpitu.

Matura na realni gimnaziji

V soboto so končali zrelostni izpiti na gimnazijskem oddelku. Letošnji maturanti so prvi, ki so polagali izpit po končanem osmem razredu. S tem šolskim letom se je torej bivaša višja realka kompletirala v popolno realno gimnazijo. K izpitu, kateremu je predsedoval univerzitetni profesor dr. B. Milojevič iz Beograda, je bilo pripuščenih vseh 37 osemšolcev, od teh so bili 4 okroščeni ustmenega izpita, 10 pa je bilo reprobiranih na 3 mesece. Oproščeni ustmenega izpita so bili Albert Heric, Franjo Mikola, Bojan Permé in Franjo Sila; ustmeni izpit pa so naredili Ludvik Berden, Fran Brinar Štefan Čuk, Rudolf Čačinović, Franjo Gselman, Anica Hasenöhrl, Franjo Hrovat, Rudolf Janhuba, Boris Kac, Peter Knecht, Nikolaj Lapatanov, Pavel Leban, Branko Lovše, Bruno Namestnik, Matija Nemec, Janez Ogner, Koloman Paller, Franjo Pinter, Mila Starec, Franjo Storch, Miloš Tajnik, Albert Vicel, Štefan Zver.

V torek 21. tm. pa so končali zrelostni izpiti na realnem oddelku. Pripuščenih je bilo 19 pripravnikov; oproščen je bil 1, 4 so reprobirani na 3 mesece, 1 pa je odklonjen za eno leto. Oproščen ustmenega izpita je bil Zoran Polič; zrelost za fakultetne študije pa se je priznala na podlagi ustmenega izpita: Francu Bizjaku, Heribertu Čerihu, Alojzu Majcenu, Dragotinu Pinteriču, Hinku Pogačniku, Zdenku Poljancu, Borisu Rajhu, Egonu Remicu, Ivanu Slani, Branku Slavincu, Janezu Skušku, Alfredu Vogrinu in Miroslavu Zeju.

Poroka.

V farni cerkvi v Ljutomeru se je poročil v ponedeljek g. Stanko Rakovec, sin uglednega narodnjaka in zvestega prijatelja našega lista g. Al. Rakovca, oskrbnika na Podgradju, z gđ. Pavlino Kumparjevo z Vrbovskega v Savski bačini. Bilo srečno!

Otroška olimpijada.

Stariši, pripeljite svoje malčke, ki se bodo udeležili nedeljske otroške olimpijade, jutri popoldne ob 16. uri na sportno igrišče ISSK Maribora v Ljudskem vrtu.

„Mal položi dar, domu na altar!“

Sijajno uspeli občni zbor — Uspehi plodonosnega dela v Gradišču zasigurana — Ciril-Metodove Družbe — Gradnja narodne šole — Smernice za bodne delo

V restavraciji Narodnega doma sta zborovali snoči obe podružnici (moška in ženska) Družbe sv. Cirila in Metoda. Občnega zbora se je udeležilo častno število članov in članic. Navzoči so bili zastopniki raznih narodnih organizacij, med njimi minister v pok. g. dr. Kukevec za Narodno obrambo, ravnatelj g. Detela za Jugoslovansko matico, g. dr. Rapotec za Jadransko stražo in drugi.

Občni zbor je otvoril in vodil predsednik moške podružnice g. dr. Ferdo Lašič. Po pozdravnem nagovoru je podal nazorno predsedniško poročilo o delovanju moške podružnice v pretekli poslovni dobi, pri tem pa z obžalovanjem ugotovil, da premnogi naši meščani in rodoljubi dandanes podcenjujejo pomen CMD, dočim nacionalne organizacije v sosednjih državah delujejo z vso vmeno. Nadalje je predsednik omenil tudi potek glavne skupščine, ki je bila 13. septembra lanskega leta v Laškem, na kateri je predlagal spremembo pravil v toliko, da pride v glavni odbor večje število zastopnikov izven Ljubljane. Ob koncu svojega poročila je predsednik g. Lašič pozval zastopnike vseh nacionalnih organizacij k marljivemu skupnemu delu.

O delovanju ženske podružnice je poročala namesto odsotne predsednice, ga. Tomažičeva.

Izčrpno tajniško poročilo za moško podružnico je podal tajnik gosp. Fran Cvetko, za žensko pa gđ. Burnikova. Obe podružnici štejeta okoli 500 članov. Odbor moške podružnice je zainteresiral centralo za zgraditev nujno potrebne šole v Gradišču med Sv. Duhom na Ostrem vrhu in Kaplo, oskrbel pa je tudi učne pripomočke 16 otrokom iz Stare Glažute na Pohorju.

Obe blaginjski poročili sta bili zadovoljivi. Značilno pa je, da so se mnogi sicer narodno zavedni Mariborčani, ko jih je bil obiskal inkasant za članarino, izjavili, da še nikdar niso bili člani CMD. Sprejet je bil tudi predlog blaginjskega Franja Majerja, da se nekateri podpornikom, ki so poslali večje prispevke, izreče zahvala.

Sledile so pripombe k poročilom funk-

cijonarjev. Šolski nadzornik g. Tomažič je omenil, da je gradnja šole v Gradišču zagotovljena. Tudi so se nekateri funkcionarji izjavili, da naj se podružnici ne združita, ampak delujeta rama ob rami. Zbor je sprejel predlog g. Dobravca, naj odbor moške podružnice skliče od časa do časa zastopnike vseh narodnih organizacij v Mariboru na skupno sejo v svrhu informacij in enotne usmeritve delovanja. G. Kežar je pripomnil, da je CMD v prejšnjih letih dajala zlasti v Primorje izdatne podpore, nasprotno pa danes primorski rojaki kažejo malo vneme za družbo. Šolski popravitelj gosp. Cvetko predlaga, naj se prične z intenzivnim propagandnim delom na zborovanjih in potom tiska. Armada družbenih članov se mora povečati, mora zrasiti! Ni častno za Maribor število samo 500 članov. Maribor bi moral imeti najmanj 5000 družbenikov. Izgovor, da narodno zaveden človek ne zmore na leto 12 Din za članarino, ne more držati. — Sprejet je bil predlog g. Mešičkove, naj se posvetijo pridobivanju novih članov učiteljske moči. Z velikim odobravanjem je bil sprejet še končni predlog šolskega upravitelja g. Hrena, naj se ukrene vse potrebno, da se čustvo dolžnosti za narodno delo zbudi in poživlji. Pomnožimo straže na naši severni meji!

Sledile so volitve obeh odborov in so bili izvoljeni: za predsednico ženske podružnice gđ. Burnikova, v odbor pa ga. Tomažičeva, gđ. Kokoljeva, gđ. Miklavčeva, gđ. Gorupova, gđ. Černovškova in ga. Nemaničeva.

Za predsednika moške podružnice je bil ponovno izvoljen g. dr. Ferdo Lašič, za odbornike pa gg. Tomažič, Cvetko, Womer, Halter, Majer, Hren, Drago Rosina, Dobravc, Hinko Sax, Dojčinović in Pšeničnik.

Pred zaključkom občnega zbora je g. Pšeničnik še opozoril na namen »Kulturbunda«, ki namerava baje na stroške »Deutscher Schulvereina« prirediti neki izlet z deco iz Studencev.

Nato je predsednik dr. Lašič ob pol 24. uri zaključil lepo uspeli občni zbor.

Slovanska čitalnica

ima v petek, 24. tm. ob 18. uri v svojih društvenih prostorih svoj letni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

Iz knjižnice Delavske zbornice.

»Knjižnica Delavske zbornice v Mariboru uraduje tudi v poletnih mesecih kakor običajno, dopoldne od 10.—12. ure, popoldne od 16.—20. ure.

Uradna učiteljska konferenca.

Učiteljstvo z levega brega mariborskega okraja je imelo danes dopoldne v Gambrinovi dvorani uradno konferenco.

Vozne cene v poštini avtobusih znižane.

S 15. junijem t. l. so bile znižane potniške pristojbine na državnih potniških avtomobilskih progah Brežice - Bizeljsko, Brežice - Novomesto, Šmartno ob Paki - Gornji grad - Logarska dolina in Rogaševci - Murska Sobota - Dolnja Lendava za 25%.

Preselitev denarnega zavoda.

Jugoslovanska hranilnica in posojilnica se je s svojim oddelkom »Kolozaščito« vred preselila iz Frankopanske ulice na kralja Petra trg v palačo Pokojniškega zavoda.

Gorostasna trditev zagrebškega lista

Kako je skoval v Mariboru 60-odstotno nemštvo

Zagrebške »Novosti« so objavile včeraj članek »Deset godina študijske biblioteke u Mariboru«, v katerem je več napačnih navedb in trditev, najhujša in tako gorostasna, da ne moremo molče preiti nje, pa je ta, da v Mariboru »još uvijek 60 posto ljudi, ako ne i više, govori njemačkim materinskim jezikom.« Po tej trditvi bi utegnili nepoučeni bratje Hrvati, še bolj pa tujci, sklepati, da je naš Maribor po 60 odstotkih nemško mesto, kar si ne upajo danes več trdit niti najbolj zagrizeni graški šovinisti in kar se tisti peščici pristnih mariborskih Nemcev niti ne sanja. Naravno je namreč, da se pod »materinim« jezikom razume narodnost po rojstvu, ne pa občevalni jezik, ki je lahko priučen in ne daje nobenega oslonja za ugotovitev prave narodnosti po krvi.

Ta trditev dopisnika »Novosti« je torej popolnoma kriva in povrhu še škodljiva naši skupni narodni stvari. Ljudi, ki govore v Mariboru nemški »materni«

jezik, t. j. Nemcev, je lansko ljudsko štetje ugotovilo samo okoli 3000, in to med skoraj 35.000 prebivalci, pa še od teh jih je dober del iz Avstrije, Češkoslovaške in Nemčije. Vsi ostali Mariborčani, ki znajo tudi nemško in katerih bo morda res 60 odstotkov, pa tega jezika ne govorijo kot »materni« jezik, ampak kot govorico, katere so se naučili v starih avstrijskih šolah ali pa na ulici. Vsi ti pa niso Nemci, temveč pristni Slovenci. Pa tudi ti se nemščine ne poslužujejo neprestano, ampak le kadar jim je treba. Onih, ki iz razvade nemškutarijo, ni niti 30 odstotkov.

S takimi poročili in »informacijami« se torej našemu mestu ne dela usluga, ampak škoda, zato menimo, da bi bilo edino pravilno, da bi si zagrebški listi dobili pri nas poročevalce, ki naše razmere vsaj malo poznajo. Ali so pa morda »Novosti« nasledle kakemu prikritemu Nemčurju?

Trgovine na praznike.

Gremij trgovcev v Mariboru objavlja: Po naredbi Kr. banske uprave iz l. 1930. imajo biti na Vidovdan t. j. v torek 28. t. m. trgovine med slovesno službo božjo od 10. do pol 12. ure zaprte, nato pa smejo biti odprte ves dan brez opoldanskega odmora. Na praznik sv. Petra in Pavla, v sredo 29. t. m., pa ostanejo trgovine v Mariboru na splošno željo trgovcev ves dan zaprte.

Policijska kronika

je danes bolj suha. Aretirana sta bila samo dva krošnjarja Marko P. in Jovan G. radi prepovedanega krošnjarenja. Med prijavami pa imajo zabeležen pretep med zakoncem Gregorjem in Terezijo. Gregor se je tako daleč spozabil, da se je lotil svoje žene kar na cesti. Seveda mu ona ni ostala dolžna nobene zausnice. Ta zakonska drama se bo najbrže kako še zaključila na sodnji. Zabeleženo imajo tudi nezgodo, ki je doletela delavca Štefana Zlodeja od Sv. Lovrenca na Pohorju. Ko je prišel včeraj Zlodej po opravkih v Maribor, je dobil na Dvořšakovi ulici hud epileptičen napad. Zgrudil se je na cesti in so ga z rešilnim avtom prepeljali v bolnišnico.

Vlom na Teznu.

Pretekle noči je neznan vlomilec obiskal gostilniške prostore g. Pulkota na Teznu. Delo je imel lahko, ker je bil gostilničar odstranil šipo nad vrati, da imajo lastovke prost dolet h gnezdu v veži. Tat si je privoščil kapljico dobrega vina, se založil s cigaretami in si obul dobre čevlje. Poskusil je tudi odpreti blagajno gramofona, kar pa se mu ni posrečilo. Iz gostilne se je nato podal k tretji hiši posestnika Černeja, kjer si je izbral v veži dobro napumpano kolo in jo odkuril.

KOMUNISTIČNA ZAROTA V ROMUNIJU.

BUKAREŠTA, 22. junija. V torek je bila v Bukarešti odkrita komunistična revolucionarna organizacija, razširjena po vsej državi. V zvezi z odkritjem te organizacije je bilo aretiranih tudi 20 glavnih voditeljev. Zarota je bila odkrita o priliki aretacije nekega sovjetskega kurirja, ki je bil poslan iz Rusije, da izkoristi položaj pred volitvami in razpade komunistično zarotniško organizacijo. Pri zaslišanju je izpovedal, da je porabil samo za tiskanje propagandnih letakov in brošur milijon dinarjev v enem mesecu. Aretacije se še nadaljujejo.

MADŽARSKA VLADNA KRIZA ODGO-DENA.

BUDIMPEŠTA, 22. junija. »A. Mal Nap« doznava, da je ostavka Karolyjeve vlade odložena do jeseni. Po povratku zunanjega ministra Valka iz Ženeve so sklenili, da se morajo zaradi pripravljajočih se važnih mednarodnih gospodarskih akcij, preprečiti vse notranje politične zmede.

PREPOVED PROSTEGA UVOZA NA MADŽARSKEM.

BUDIMPEŠTA, 22. julija. V torek je potekel rok, do katerega se je smelo razno tuje trgovsko blago uvažati na Madžarsko brez posebnega predhodnega dovoljenja. Od polnoči dalje se izdajajo na carinarnicah samo še one pošiljke, ki so bile izrecno odobrene in dovoljene. Zadnje dni prostega uvoza so trgovci do skrajnosti izkoristili. V zadnjih osmih dneh je narasel uvoz za več ko 300%.

Pri vedeževalki.

»Dobili boste kurja očesa...«
»Ali me bo hudo bolelo?«
»Ne, ker vas bo kmalu potem povozil vlak in vam odrezal obe nozi.«

Nekaj misli ob koncu šolskega leta

(Iz pogovorov z našimi šolniki)

Naš stari svet kaže še veliko življenjske sile, za nič noče še propasti, prebivalstvo se množi, kakor da bi bilo vsepovsod dovolj prostora za številni naraščaj. Šola pa, kot nekako merilo in filter novega dotoka, deli skrb za bodočnost z narodnimi gospodarji in ideologi. Jasno je, da to porajajoče se novo življenje hoče tudi živeti — jasno je tudi, da svetu ne manjka dobrin za vse; problem je le v pogrešni usmeritvi in porazdelitvi prebivalstva in dobrin, ki je še čisto tradicionalna in se ne preorientira v istem tempu, kakor se premika težišče prebivalstva. Da iz tega nastajajo razne napetosti, je naravno.

Prva skrb torej, ki ga deli šola z realnim življenjem, je s tem podana: kam s tem materialom? Mislamo pa, da na to ne more odgovoriti šola sama. Šola le izbira in sortira, ne izključuje pa od dela.

Drugo bistveno vprašanje je: kaj ima danes učenec od šole, ali prejema tišto, kar je za življenje bistveno potrebno; ali pa je to le zahteva po spričevalu? Tu bi mogli le deloma odgovoriti pozitivno.

Današnji veliki dotok v gimnazije ni praktičen za dijake, je pa razumljiv. Razumljiv je, ker je tako malo druge izbire, predvsem za mestne otroke. Vse sili navzgor, in tako je v najkrajšem času tudi takozvani inteligenčni sloj nabit poln.

Mi bi morali zgraditi naše šolstvo od spodaj. Zakaj ni za kmeta, za dve tretjini slovenskega ljudstva, več šol? In kolikor še ne zmoroje nižje (kmetijske) šole, pa naj bi dopolnjevali tečaj! Pohvalno je delo nekaterih ljudi za napredek našega gospodarstva, toda teh ljudi je še premalo!

Drugo vprašanje je vprašanje našega obrtništva in delavstva. Obrtna izobrazba vpije po izpopolnitvi. Večkrat trde, da bi rabili še eno realno gimnazijo v Mariboru. Toda neprimerno koristnejša za vse ozemlje bi bila srednja tehnična šola s prideleno obrtno-nadaljevalno šolo.

Pri presojanju dijakov v šoli pa nastane še eno važno vprašanje. Profesor oceni dijaka negativno, tega ali onega, in to popolnoma pravilno in logično; dijak pa prosi, da mu popuste, in to tudi popolnoma pravilno in logično, ker se nima nikamor več obrniti. Rekli bi, da tu ni na mestu sentimentalnost, ker življenje samo tudi ne pozna sentimentalnosti. Res — toda to ni nobena rešitev! Morda bi se pa dijak drugod prav dobro obne-

sel in tudi dobil veselje za delo, a so mu danes razna pota zaprta.

Pred vsem še premalo upoštevamo meščansko šolo. Ta šola predstavlja tip, ki učni potrebi večine našega prebivalstva sijajno ustreza. Lažja in praktičnejša od gimnazije, — in tudi ljudstvu bolj dostopna, bi smela imeti meščanska šola v gotovih primerih tudi prosto pot navzgor, enako kakor nižja gimnazija. Za študente več izbire — zato pa tudi strožja izbira! In vsem in vsemu bi bilo ustrezno. A kar zadeva univerzo, bi bilo želeli, ne samo da ostane neokrnjena, temveč da se še bolj izpopolni, tako recimo na tehniki z oddelkom za lesno tehniko (papirna tehnika, tehnologija lesnih produktov) itd. Sprejeti pa naj bi bili le odlični in prav dobri abiturienti. Tako bi šola zopet zadobila svoj pravi pomen v življenju.

Sokolstvo

Zlet koroškega okrožja MSŽ.

je bil preteklo nedeljo v Guštanju. Po dopoldanskih skušnjah je bila štafeta na 1.500 m, za katero je nastopilo devet četvoric. Zmagala je četvorica društva Slovenjgradec. Pripomniti moramo, da treba za štafeto nekoliko več predprav in boljšega terena, potem tudi ne bo nezdod, kakor se je tokrat ena primerila. Po štafeti je šla povorka z jeklarne v trg in k Sokolskemu domu, — za naše razmere impozantna povorka! — Popoldanski nastop je obsegal 12 točk, med temi kot posebnost tek v krogu, ter posebno točko domače dece in naraščaja iz Vuzenice. Nastop je trajal dve uri. V orodni telovadbi smo pa pričakovali nekoliko več: ali vsako društvo s svojo vrsto, ali pa samo res dobre moči iz društev, — tu je bila pomanjkljivost vodstva! Tudi je danes dovolj izbire telovadnih muzikalij za 16 štiričetrtinskih taktov, da ne bi bilo treba za telovadbo vse dece poslušati vedno enoinisto lajno. Po nastopu, s katerim je pravzaprav bilo otvoreno guštanjsko letno telovadišče, se je razvila prav animirana zabava, in smo uverjeni, da je kakor moralni bil tudi gmotni uspeh prireditve zelo zadovoljiv.

Sokolski nastop v Murski Soboti.

Preteklo nedeljo je bil v Murski Soboti krasen sokolski nastop, katerega so se udeležili Sokoli in Sokolice iz vsega Prekmurja in celo tudi mnogi gosti z

Velika sportna tombola.

katero priredi prvi slovenski sportni klub Maribor, bo v nedeljo 26. tm. ob 14. na Trgu Svobode. Prva tombola bo znesek 3000 Din v gotovini, nadalje: spalnica iz trdega lesa, velika moderna kuhinjska omara, šivalni stroj, sportno kolo, lep kanu-čoln, otomana, smučarska obleka po meri, dve svileni obleki, 1000 komadov opeke, vreča moke in 25 kg sladkorja. Na tomboli bo tudi nad 500 drugih dobitkov, kakor drva, premog, živila in vsi, ki iščete srečo, kupite pridno tablice za to sportno tombolo. — Tablice so na prodaj v trafikah in stanajo le 3 Din. Glavni dobitki bodo razstavljeni v izlozbi trgovca Preisa v Gosposki ulici.

Preveč zahtevano.

Ona (joka je, vsa iz sebe): Delaš z menoj kakor s psom, oh...

On: Kako to vendar?

Ona (še hujše iht): Ker zahtevaš od mene zvestobo!

Murskega polja. Dopoldne je bil na progi Cankova - Murska Sobotica in Mačkoveci - Murska Sobotica štafetni tek članov sokolskih čet iz Cankove, Gederovcev, Zenkovec, Brezovcev, Gornjih Petrovcev, Gornje Lendave, Mačkovec in Pečarovcev. Zmagovalci so prejeli lične diplome. Popoldne so nastopili pri prostih vajah Sokoli, Sokolice, četaši, naraščajniki in deca. Vse proste vaje, kakor tudi vaje na orodju so pokazale, da se v prekmurskih telovadnicah pridno in resno dela. Posebno pozornost je zbudil nastop kmečkih fantov vaških Sokolskih čet. Ob koncu so nastopili tudi domači vojaki s puškami. Obisk je bil nenavadno velik. Prekmurci so prišli od blizu in daleč, da vidijo svoje telovadce in telovadke.

Izredni občni zbor gostilničarske zadruge

Jutri v četrtek ob 15. uri bo imela mariborska gostilničarska zadruga pri »Meranu« izreden občni zbor. Poleg drugih važnih zadev bo ta zbor pretresal nov trošarinski zakon in razpravljal o znižanju cene piva. Gostilničarji zadrugniki, udeležite se polnoštevilno občnega zbora!

Iz društva državnih upokojencev

Društvo državnih upokojencev in upokojenk, podružnica v Mariboru, ima svoj občni zbor v petek 24. t. m. ob 6. uri zvečer v veliki dvorani Nabavljalne zadruge v Mariboru. Na zbor so vabljeni vsi upokojenci in upokojenke.

Sport

Železničarsko nogometno prvenstvo.

V soboto in nedeljo so igrali v Nišu železničarski nogometni klubi za prvenstvo, katero si je priboril subotički ŽAK. Tekmovali so samo zmagovalci posameznih skupin. Slovenijo je zastopal železničarski prvak, mariborski SK Železničar, ki je zasedel drugo mesto. Posamezne tekme so se takole odigrale: Maribor:Zagreb 1:2 (zmago je odločila šele enajstmetrovka v podaljškju igre, ker je ostala tekma v normalnem času neodločena), Subotica:Zagreb 2:1, Subotica:Sarajevo 2:1, Maribor:Sarajevo 3:0. Točk so dosegli Subotica 4 z goliferenco 4:2, Maribor 2 (4:2) Zagreb 2 (3:3), Sarajevo 0 (1:5).

Uspeh Venutija v Zagrebu.

Na izbirni tekmi Sokola v Zagrebu je tekel Venuti, član Sokola matice, 100 m v času 11.6 sek. To je najboljši čas, ki ga je kdaj dosegel Mariborčan na tej progi.

Z Dravskega polja

Velik nočni požar v Slivnici. V ponedeljek ponoči je nenadoma začelo goreti v gospodarskem poslopju posestnika Ivana Viharja v Slivnici. Ker je bilo poslopje krito s slamo, je stala mahoma v plamenih tudi stanovanjska hiša. Prihitele so takoj požarne brambre iz Frama, Razvanja in Hotinje vasi, ki so pa imele veliko težav z gašenjem, ker ni v bližini nobene večje vode. Zgoreli so poleg že novega sena tudi vsi gospodarski stroji in nekaj živine, tako da trpi posestnik nad 75.000 Din škode, ki je le deloma krita z zavarovalnino. Najbrže je tudi tu bila na poslu roka požigalca.

Samomor. V noči od četrтка na petek minulega tedna si je končal življenje Vinko Fideršek iz Hotinje vasi. Spil je večjo količino octove kisline in kljub takojšnjemu prevozu v mariborsko bolnico podlegel notranjim poškodbam. Dobrega in poštenega sina edinca bodo starši, kakor tudi društva, katerim je bil delaven član, težko pogrešali. Kaj je gnalo mladeniča v smrt, ni znano, domnevajo pa, da nesrečna ljubezen. S težko prizadeto rodino sočustvuje vse.

Ponoven vlom je bil izvršen v noči na ponedeljek v župnijski urad v Slivnici, a sreče vlomilec ni imel. Odnesele je le enega kovača ter za par dinarjev drobiža, dasi je premetel vse predale in miznice. Ker je bil vlom izvršen enako ter na istem mestu kot zadnji, sumijo, da je bil na delu en in isti tič.

Zadnja konferenca

(Iz lutkovnega gledališča.)

Konferenčna dvorana. Eno okno je odprto. Od časa do časa je slišati lajno bečarja. Bliski in gromi, nevilita.

Neki govornik: Rešitev Evrope, da vesoljnega sveta, ne trpi nobenega odlašanja več. Česar potrebujemo, (sklepe roke), je mir, pravičnost, medsebojni sporazum. Na nujno vprašanje narodov o katerih usodi sklepamo, — kaj je storiti? odgovorjam jaz — in brezdvomno izražam s tem jasnim odgovorom tudi mnenje in prepričanje prijateljskih narodov, — pravim torej: storiti je treba, kar je potrebno! (Vsestransko odobravanje.) V bistvu, to smem torej na veselje sveta ugotoviti, v bistvu si je konferenca edina. (Viharen aplavz.) Preostaja samo še, da določimo sedež prihodnje konference. (Se usede.)

Prvi konferenčni: Predlagam iz gotovih političnih oziriv Biarritz. —

Drugi konferenčni: Jaz bi iz istih oziriv glasoval za kak kraj na Južnem Tirolskem, na primer Gossensass.

Tretji konferenčni: Mislim, da smo našim slovanskim prijateljem dolžni počastitev, in predlagam zato za sedež prihodnje konference, recimo, staropolsko mesto Karlove Vari.

Četrty konferenčni (svojemu sosedu tiho): Mož niti ne vé, da leži to mesto v Jugoslaviji...

Drugi govornik: Gospoda moja! V imenu mojega naroda, ki je strastno vdan načelom svobode, človekoljubja, pobračenja narodov, predlagam... (Polglasno slugi): Spravite že vendar tistega nad-

Čarovniška romantika na Kleku leta 1932

Na plesišču čarovnic na gori Brocken (nemškem Kleku) je poizkusil predsednik neke angleške družbe za raziskovanje okultnih pojavov po starih čarovniških pravih spremeniti kozla v mladeniča. Slika nam kaže: Sredi »čarovniškega kroga« stoji »devica čistega srca«, s katere pomočjo hoče čarovnik spremeniti kozlička v lepega mladeniča. Eksperiment se je baje čudovito — ponesrečil.

ležnega lajnarja tam zunaj proč! (Sluga stopi k oknu, govori ven.) ... predlagam torej, v svrhu posvetovanja o tistih vprašanjih, ki zahtevajo takojšnje rešitve in ne trpijo najmanjšega odlašanja več, predlagam, da se imenuje komisija, ki naj v teku šestih mesecev poroča pododboru. (Splošno, živahno pritrdjevanje.)

Tretji govornik: Gospoda moja! Moja

slavna, plemenita domovina, ki se njena odločna mirovna volja zrcali v njeni nepremagljivi armadi, je mnenja, da se mora nekaj zgoditi, sicer se utegne nekaj zgoditi! (Pritrdjevanje.) Kaj hoče svet?

Z ulice zunaj kliči bližajoče se množice: Kruha! Dela! Miru!

Klici gospodov za konferenčno mizo: Zaprite okno! Saj konferenca ne more

niti zasedati pri tem hrupu. (Sluga zapre okno.)

Neki konferenčni: Kakšna sodrga pa je to, ki razgraja tam zunaj?

Sluga: To so ljudje pete internacionale. Od občestva tistih, ki hočejo živeti!

Drugi konferenčni: Nevarni elementi. Kliči izza mize: Policijo! Policijo!

Sluga (pri oknu): Dež jih je pregnal. (Prestrašeno): Za božjo voljo, to ni več dež, to je vesoljni potop!

Neki konferenčni (smehlja): Šele za nami, prosim!

Tretji govornik: Nadaljujem torej: Ta konferenca, ki enako kakor prejšnje in prihodnje, noče drugega kakor samo srečo narodov... Bog nam je priča... (Blisk in grom. Vrata se odpranejo. Vstopi:)

Črni gospod (s palico v roki).

Klici: Kdo si dovoljuje motiti konferenco... Kdo ste vi?

Sluga: Jezus Marija! (Se prekrži.) Hudič!

Črni gospod: Želja vseh bednikov te zemlje, naj vas že enkrat vzame vrag, je prodrla do Boga. On je uslišal to željo. Poslan sem, da napravim konec.

Nekateri (ga prekinajo): Poslan? Od koga? Kje imate poverilnico?

Neki nemški diplomat: Mar se hočete izdajati za angela Gospodovega? Kje je vaš meč? Angel brez meča nasprotuje vsaki nemške predstavi!

Črni gospod: Konferenca je zaključena! (S palico razbije okno. Blisk in tresk. Nastane popolna tema. Šumenje udarajočega valovanja.)

Neki glas: Damn it! Tisočo konferenco bi bil še rad doživel.

(Zagrinjalo.)

VOHUNI

Iz tajnih arhivov.

Ker pa Švica nima premogovnikov in železnih rudnikov, je bila vedno odvisna od Nemčije, ki ji je pošiljala te zemeljske zaklade. Kljub pomanjkanju delovnih sil pa je Nemčija še nadalje zalagala svoje ga nevtralnega soseda s temi proizvodi, ker je v zameno dobivala maslo, mleko in sir iz Švice.

O načinu uporabe premoga in železne rude pa niso bili stavljeni nikaki pogoji, ker do tedaj še niso bila nastopila taka vprašanja. Da so bili z nemškim premogom kurjeni tudi angleško poslaništvo in konzulati v Švici, je bilo postranskega pomena, kar je Nemčija tudi enostavno prezrla.

Zelo čudno pa je, da so bili nemški agenti v Švici proti nekaterim dejstvom, ki bi jih morala vendar zelo zanimati, popolnoma slepi. Premog in železo, ki so ga potrebovale municijske tovarne, delujoče za antanto, je bil iz Nemčije. Delavci so to vedeli in so se stalno temu smejali. Bila je to zabavna snov za razgovore, ki je ljudem v najžalostnejših časih izdajala smehljaj. Stvar se je raznesla, kmalu se je vsa Švica smejala.

Tovarne, ki so delale za zaveznike, so bile najmanj že tri mesece oskrbovane z nemškim premogom in železom, preden so prejele švicarske oblasti ostro noto, da bo Nemčija ustavila takoj ves izvoz premoga in železa, ako ga bodo še nadalje dajali tovarnam, ki delajo za sovražnika. Ali je v tem primeru odpravila nemška tajna služba, ali pa so poročila agentov šla skozi toliko uradov, da je prepoved tako pozno prišla, se da težko povedati.

Najbrže je bilo to slednje, kajti sveti Birokracij je vsemogoč.

Med vojno je bila Švica zavetišče mnogih nesrečnih ljudi. Večinoma so to bili zakonci, ki so pripadali različnim dr-

žavam, tako, da je mož pripadel eni vojujoči se stranki, žena pa drugi. Te ljudi so vsi sumničili vohunstva, njihov položaj je običajno postal tako neznošen, da so se morali izseliti v kako nevtralnno državo.

Tudi »brezdržavni« ljudje, ki niso imeli pravice do potnega lista katerekoli države, so se odselili v Švico. Pred 1. 1914. niso imeli nobenih težav, ko pa je izbruhnila vojna, so jih od vseh strani sumničili in so bili srečni, ako so lahko odšli v nevtralnno državo. V nasprotju z njimi pa so bili ljudje, ki so imeli po več državljanstev. Kapitan H., ki smo ga omenili v prejšnjem poglavju, je nekoč izjavil, da mu največ skrbi prizadevajo Ciperčani.

Pred letom 1914 je otok Ciper imensko pripadal Turčiji, imel pa je grško prebivalstvo, kateremu so vladali Angleži. Na vzhodu veljajo Grki kot zelo prebrisani trgovci in neki pregovor pravi, da šele

deset židov prevara enega Grka. Grki z otoka Cipra so med vojno delali temu pregovoru vso čast, kajti iztaknili so, da lahko nastopajo kot člani obeh vojujočih se strank. V Švici je bilo vedno nekaj teh ljudi. Večina je bila udeležena pri finančnih poslih in si je nabavila tako turški ko angleški potni list. Nasprotnika sta se jih posluževala kot vohunov. Ciperčani pa so bili preveč zviti in prebrisani, tako da so se jih le v sili posluževali.

Primer nekega K., za katerega je zvedel tajni urad, gotovo spada med najbolj čudne svoje vrste. Mož se je rodil na Martiniqueu (Francoska Zapadna Indija), imel pa je nemške starše. Iz neznanli razlogov pa je najbolj obvladal angleški jezik, oficijelno pa je bil podanik državi-ce Monaco.

Sumili so ga od vseh strani. Če se je približal Nemcem, so rekli, da je angleški ali francoski vohun; če se je pa približal

pripadnikom antante, so ga sumili kot nemškega vohuna. Brez dvoma sta si tajna urada obeh strank nad njim belila glavo. K. pa je bil zaradi svojih zamotanih razmer glede državne pripadnosti tako preplašen, da je ostal strogo nevtralen.

Med vojno je bilo v Švici tudi mnogo ljudi, katerih pripadnost je bila vsem znana, toda s čem so se pečali in kakšen poklic so imeli, pa ni bilo natančno ugotovljeno. Mnogi so bili pacifisti, ki so hoteli za časa vojne bivati v nevtralnno državi; drugi pa so videli v Švici dobro izhodišče za dobičkanosne kupčije. Ljudi, ki niso pripadali ne k pacifistom ne k dobičkarjem, pa so od vseh strani sumničili, čeprav je bil le malokdo tako ne-takten, da jim je staval neljubo vprašanje: »Kaj pa vi baš v tem času delate v Švici?«

Nekemu zgovornemu Amerikancu pa se je pripetilo, da mu je neka radovedna dama stavila to neljubo vprašanje. V njeno največje začudenje pa je dobila za odgovor: »O, jaz sem vohun!«

Ce je ta mož res bil tajni agent, ni znano, če pa je res bil, potem se je ravnal po znamenitem Bismarcku, kateremu je bilo načelo, da pove čisto resnico, kadar je hotel prevariti nasprotnika. Je pač čudno dejstvo, da ljudje v kritičnih časih verjamejo še tako gorostasne stvari, medtem ko puščajo resnico popolnoma v nemar. Tako napačno stališče napram dejstvom pa niso zavzemali samo častniki na fronti, ampak tudi civilno prebivalstvo, ki se je dalo le prerado varati.

Beraška skromnost.

Gospa: Imam še par starih hlač od svojega moža, a vam bodo gotovo prevelike.

Berač: No, kaj pa, če bi mi dali še dobro kosilo, gospa, da mi bodo hlače bolj prav!

Obisk angleške mornarice svobodnega mesta Gdanska

Divizija torpednih rušilcev britske admiralitete, obstoječa iz rušilcev »Campbell«, »Windsor«, »Walpole«, »Vindette« in »Westminster«, je priplula v pristanišče svobodnega mesta Gdanska, kjer ostane več dni.

Gospodinje pozor!

V četrtek, dne 23. in petek, dne 24. 1932. junija

bo predvajan praktično od 8.—12. ure in 2.—6. ure novovrstni patentirani aparat za konserviranje

ORIGINAL BECO

v trgovini z kuhinjskimi potrebščinami **ALBERT VICEL**, Rotovski trg št. 8. Spoštovane gospodinje, k temu predvajanju najviljudnejše vabilno, da se morejo prepričati o velikih prednostih tega aparata.

Javna licitacija

Razna manufaktura, ca 100 kg modelov iz mavca in stara obleka in perilo se bo prodalo na javni licitaciji v tovarnem skladišču, Maribor, Glavni kolodvor 24. jun. ob 10. uri.

Opravična številka: E IX 1232/32

9

Dražbeni oklic.

Dne 27. julija 1932 dopoldne ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin

Polovica

zemljiška knjiga: Koroška vrata vl. št. 103

Genilna vrednost: Din 38.405.—

Najmanjši ponudek: Din 19 202.50

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru
dne 5. junija 1932.

Na prodaj večja množina makulturnega papirja

Vprašati v upravi »Jutra« in »Večernika« Maribor, Aleksandrova 13

Žena polapljača (beraču): Náte, siromak, darujem Vam to-le ponošeno obleko svojega moža.

nastopniki se sprejmejo

Večje stanovanje

v središču mesta iščemo.

Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Lepo«

Sotra

najpreglednejša kartoteka
Seklič, Maribor Tel. 2510

Stanovanje,
(dve sobi, kuhinja in pritlikline) oddam
s 15. julijem. Vprašati Tattenbachova
ulica 26 I, levo. 1968

Gumbe iz blaga
izdeluje najboljša Plankl, Tattenbachova
ulica 16 III. 1974

Krajevni šolski odbor v Razvanju
kupi dobro ohranjeno

železno peč

novejše konstrukcije za
gretje ca 210 m². 1905
Ponudbe na gornji naslov.

Kupim kompletno spalnico,

moško ali damsko kolo Din 600.—, kakor tudi drugo razno pohištvo. Plačam dobro, in v gotovini. Makor, Studenci, Aleksandrova c. 1. 1969

Kolesa krađejo na debelo!

Zato prijavite Vaše kolo, predno Vam je bilo ukraden, pri »Kolozaščiti«, Kralja Petra trg 6. 1967

Sobo in črkosilkanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago, izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3, za kavarno »Astoria«. 3

Tednik »Zabavni list«

z gratis slikarsko galerijo v formatu razglednic, Stražišče. Posamezna številka samo Din 1.—. Zahtevajte brezplačne ogledne številke!

Kupujte kolke »Protituberkulozne lige«